

ବିରଲା କଟନ୍ ସିନିଙ୍ଗ ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟେଭିଙ୍ଗ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍

(ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିଂହା, ଜେ. ସି. ଶାହ ଏବଂ

ଏନ୍. ରାଜଗୋପାଳ ଆୟଙ୍ଗର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ମଧ୍ୟସ୍ଥତା - ଏକ ବୁଦ୍ଧିନୀମା ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ବଳକା ମୂଲ୍ୟ -
ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର - ଏକ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ବୁଦ୍ଧିନୀମା ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା
ଅର୍ଥ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ - ଅନୁମୋଦିତ କି - ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ,
1940 (1940 ର X), ଧାରା 34 /

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏକ ବୁଦ୍ଧିନୀମା ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତା
ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ 1,06,670.89 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
ଆଂଶିକ ଦେୟ ଭାବେ ପ୍ରାୟ 93, 727/- ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଆଳରେ
ବଳକା ପୈଠ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବୁଦ୍ଧିନୀମା
ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ 10, 625/- ଟଙ୍କା ପାଇବାକୁ ଥିଲା । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା
ଅର୍ଥର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀର ବରିଷ୍ଠ ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର
କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବୁଦ୍ଧିନୀମା
ଥିବାରୁ ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରି
ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ
ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯାହା
କୌଣସି ବୈଧ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା
34ର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତି ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 34 ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମା
ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଯିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏକ ବିବାଦ ଉଠାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟକ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଖେଉଟ ମିଲ୍

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ହୋଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଦାୟିତ୍ଵ ବିଷୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ବିବାଦ ଯାହା ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଅନ୍ୟ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା, ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ।

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁଚ୍ଛିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ଵ ପୂରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ବିବାଦ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିଲା, ଯଦିଓ ମନାକରିବା ରୁଚ୍ଛିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର କୌଣସି ଅଧିକାର ଉପରେ ଆଧାରିତ ନଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଏକ ବିବାଦ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ; ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁଚ୍ଛିର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏକ ଆବେଦନ ଯେ ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ ରୁଚ୍ଛିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ, ଏହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାବି କରିବା ପ୍ରତି ଏହାକୁ ସମାଯୋଜିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ଯାହା ସେହି ରୁଚ୍ଛିନାମା "ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କରେ" ବିବାଦ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଦାୟିତ୍ଵ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।

ଉତ୍ତମ ଚାନ୍ଦ ସାଲିଗ୍ରାମ ବନାମ ଜେଡ଼ା ମାୟୁଜି, I.L.R. 46 Cal, *ଚୁଣ୍ଡନମୁଲ ଜାହାଲେରିଆ ବନାମ କୁଲଭ ମିଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍*, I.L.R. (1948) 2 Cal. 297 ଏବଂ *ହେମାନ ବନାମ ଡାର୍ଢ଼ିନ୍ଦ୍ର ଲିମିଟେଡ୍*, L.R. [1942] A.C. 356 ପ୍ରଭେଦନୀୟ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 609/1961 ।

1960 ମସିହାର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 43-Dରୁ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନରେ ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ସର୍କିଟ୍ ବେଞ୍ଚ)ର 1960 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 12 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍. ଏସ୍. ବିନ୍ଦ୍ରା ଏବଂ ଆର୍. ଏଚ୍. ଜେବର ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ ଜି. ବି. ପାଲ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ. ସି. ମାଥୁର ଏବଂ ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

1963, ମାର୍ଚ୍ଚ 27 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା -

ଏହାପରେ 'ଦ କମ୍ପାନୀ "ନାମରେ ପରିଚିତ ବିଲ୍ କଟନ୍ ସିନିଜ୍ ଆଣ୍ଡ ଡ୍ରେସିଂ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ 30 ଜାନୁଆରୀ, 1956 ରେ ଏକ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତ ସଂଘକୁ 1, 06, 670.89 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟର ଆଂଶିକ ଦେୟ ଭାବେ 93, 727/- ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ବକେୟା ଥିବା 12, 943.89 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲା । ଏହାପରେ କମ୍ପାନୀ ଦିଲ୍ଲୀର ବରିଷ୍ଠ ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଭାରତ ସଂଘଙ୍କ ବିରୋଧରେ 10, 625/- ଟଙ୍କା ଏବଂ 12 ଅକ୍ଟୋବର, 1956 ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ପାଇଁ ଏବଂ ବାଦକାଳୀନ ସୁଧ ତଥା ମକଦ୍ଦମାର ମୂଲ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଡିକ୍ରି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 386/1958 ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲା ଯେ ଭାରତ ସଂଘ 12, 943.89 ଟଙ୍କାର ବଳକା ଦେୟକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲା ଏହି ବାହାନା କରି ଯେ ଡିସେମ୍ବର 16, 1949 ତାରିଖର ବୃହତ୍ କ୍ରୟ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା PBI/7028-705 ପାଇଁ ପକ୍ଷ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ରୁଚ୍ଛି ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତ ସଂଘକୁ 10,625/- ଟଙ୍କାର ଏକ ପରିମାଣ ପାଇବାକୁ ଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଉପସ୍ଥାପନ କଲା ଯେ ଏପରି କୌଣସି ରୁଚ୍ଛିନାମା ନଥିଲା ଏବଂ ସଂଘ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ନିସ୍ତାରଣ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାମନିଖାସ ଅଗ୍ରୱାଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେବେଠାରୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମଇ 19, 1959 ରେ ଭାରତ ସଂଘ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲା ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିବାଦ

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟନ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଡ୍ରେସିଂ ମିଲ୍ସ

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟକ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଖେଉଟ ମିଲ୍

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଛି ଯାହାକୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସଂଘ ଖଣ୍ଡ 21 ଅଧୀନରେ ଫର୍ମ ନଂ ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ବି-133 ରେ ରହିଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ । କମ୍ପାନୀ ଏହି ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ବିରୋଧ କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଚୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯାହା କୌଣସି ବୈଧ ଦାଖଲ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ ଯାହା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା । ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତି ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 34କୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଯିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବିବାଦ ଉଠାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିବାଦ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ବିବାଦ ଯାହା ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଅନ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା, ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ବାରଣ କରିଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ପଞ୍ଜୀବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ସଂଘ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିଛି ।

ଆବେଦନରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାକୁ ବାରଣ କରିଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଯଦିଓ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର କୌଣସି ଅଧିକାର ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ । ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରାଜିନାମା ଖଣ୍ଡ 21ରେ ରହିଛି, ଯାହା ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ:

"ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ଏହି ଚୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ତର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା ବିବାଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ (କୌଣସି ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ ଯାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି) ଏହାକୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହେବାକୁ ଥିବା ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହେବାକୁ ଥିବା ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ, କିମ୍ବା ଯଦି ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନେ ରାଜି ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ

ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳକ ସହ ସହମତ ହୋଇନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ତୃତୀୟ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହେବେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1940 ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ଥିବା ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହାର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସଂଶୋଧନ ଏହି ରୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।”

ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ବ୍ୟାପକ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରେ କେବଳ ରୁକ୍ତିର ଅନୁବନ୍ଧ ଅଧୀନରେ ଉପୁଜିଥିବା ବିବାଦ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ବରଂ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ରୁକ୍ତିନାମା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିବାଦ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥିତି ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ସହ-ବିଦ୍ୟମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ:

- (i) ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁକ୍ତି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ;
- (ii) ସ୍ଥିତି ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିବାଦ ଥିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁକ୍ତିର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ; ଏବଂ
- (iii) ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁକ୍ତିର କୌଣସି ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦାବି କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଲିଖିତ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯଦି ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସ୍ଥିତିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ, ଯଦି ଏହା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନ କରୁଥିବା ପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ବାସ୍ତବିକ ସମୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ପଠାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାରଣ ନାହିଁ ।

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟନ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟେଭିଜ୍ ମିଲ୍ସ

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟକ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଖେଉଟ ମିଲ୍

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଯେଉଁ ତୁଚ୍ଛନାମା ଉପରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସଂଘ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ସଂଘ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀରୁ ସଂଘକୁ ଏକ ପରିମାଣ ବକେୟା ଅଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ସଂଘ ଏହି ରାଶି ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲା । ଯେଉଁ ତୁଚ୍ଛନାମା ଅଧୀନରେ କମ୍ପାନୀ ଦାବି କରିଥିଲା, ସେହି ତୁଚ୍ଛର କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଅଧୀନରେ ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ଜମା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦ ତୁଚ୍ଛର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀର ଏକ ତଥାକଥିତ ଦାୟିତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା, ଯାହା, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତି ସଂଘର କୌଣସି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନଥିଲା: ଏହା ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେ 10, 625/- ଟଙ୍କାର ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ଥିଲା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିବା ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀର ଦେୟ ନଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଏକ ବିବାଦ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ : ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ତୁଚ୍ଛର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିଚାରାଳୟ କୌଣସି ପ୍ରେରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବକେୟା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା କେବଳ ମନାକରାଯାଇଥିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରାଜିନାମାର ଖଣ୍ଡ 21ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ "ତୁଚ୍ଛନାମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ" ବିବାଦ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ନେଇ ଆମେ ଏକମତ ହୋଇପାରିବା ନାହିଁ । ତୁଚ୍ଛର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଘ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ଏକ ବିବାଦ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିବାଦ, ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତୁଚ୍ଛନାମା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । କିନ୍ତୁ ଏକ ନିବେଦନ ଯେ ଯଦିଓ ସଂଘ ତୁଚ୍ଛର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ, ଏହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ତୁଚ୍ଛନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାବି ପ୍ରତି ଏହାକୁ ସମାଯୋଜିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ଏହା ସେହି ତୁଚ୍ଛନାମା "ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କରେ" ଏକ ବିବାଦ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଦାୟିତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତମ ଚାନ୍ଦ ସାଲିଗ୍ରାମ ବନାମ ଜେଏା ମାମୁଜି ⁽¹⁾ ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ଉପରେ ସଂଘ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀକତା ରଖୁଥିଲା, ଆମ ବିଚାରରେ, ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଏକ ରାୟକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହା ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଥିଲା, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାଜିନ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ବିବାଦର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା, ବିବାଦ ରଣର ସ୍ୱୀକୃତି କିମ୍ବା ଏହାକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସମୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ । ସେହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଠାଇଦେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ହେଉଛି ଯେ ସେ ବକେୟା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କୌଣସି ବାଧ୍ୟବାଧକତା ଅଧୀନରେ ନଥିଲେ । ପୃଷ୍ଠା 540 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"X X X କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାର ପ୍ରକୋଷକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିଠି, ଅନୁକ୍ଳେଦ 5, 6 ଏବଂ 12 ରେ ତାଙ୍କ ଆବେଦନ, ଉତ୍ତରରେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁକ୍ଳେଦ 6, ଏହି ସମସ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାନ୍ତି ଯେ ସେ ଏପରି କରିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିବା ଅଧୀନରେ ଦେୟ ଅଟକାଇ ରଖୁଥିଲେ । ଏହି ଦାବି କରିବାର ବାସ୍ତବତା କମ୍ ଥିବାରୁ ଏହା ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଆହୁରି ଖରାପ କରିଦେଇଛି ।"

ତେବେ ଏପରି କରିବାକୁ ଏକ ଅଧିକାର ଦାବି କରିବା ଅଧୀନରେ ଦେୟକୁ ଅଟକାଇବାକୁ ସଂଘ ଚାହୁଁନାହିଁ । ସଂଘ ଯାହା ଦାବି କରିବା କରେ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ଦେୟ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ପରିଶୋଧ କରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କର କମ୍ପାନୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମାରେ କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାବି ରହିଛି ।

(¹) I.L.R. 46 Cal.

1963

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବିରଲା କଟକ୍ ସିନିଜ୍

ଆଣ୍ଡ ଖେଉଟି ମିଲ୍

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ଚୁଡ଼ନମୁଲ୍ ଝାଲୋରିଆ ବନାମ କ୍ଲାଇଭ୍ ମିଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ⁽¹⁾ ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା, ତାହା ସଂଘକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଏକ ବୁକ୍ତିରେ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିବାଦକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି; ବୁକ୍ତିଟି ନିଜେ ବିଫଳ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଏକ ବିବାଦକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାପକ ହୋଇପାରେ; କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆମେ ବୁକ୍ତିର ବିଫଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ବିବାଦ ବିଷୟରେ ଜଡ଼ିତ ନୁହଁ ।

ହେମାନ ବନାମ ଡାରଝିନ୍ଦ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍ ⁽²⁾ ମାମଲାରେ ହାଉସ୍ ଅଫ୍ ଲର୍ଡ୍ସର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ନୀତି, ଯାହା ଉପରେ ସଂଘ ତରଫରୁ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା, ତାହାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବୁକ୍ତିରେ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ବିନା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ କିମ୍ବା ବିବାଦ ଯାହା "ସମ୍ବନ୍ଧରେ" କିମ୍ବା "ବିଷୟରେ" କିମ୍ବା "ବୁକ୍ତି ଅଧୀନରେ" ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ ତାହା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ, ଏବଂ ପକ୍ଷମାନେ ଏକାକୀରେ ଦୃଢ଼ କଥନ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, ଏହି ଖଣ୍ଡ ଲାଗୁ ହେବ ଯଦିଓ ବିବାଦରେ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଦୃଢ଼ କଥନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ ଯେ ବୁକ୍ତିନାମା ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ପରିସ୍ଥିତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ଯାହା ବୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵରୁ ଜଣେ କିମ୍ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରଭାବ ରହିଛି, ଯେପରିକି ଏକ ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୀକୃତ ବୁକ୍ତିର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ, କିମ୍ବା ବୁକ୍ତିର ନୈରାଶ୍ୟତା, ଭିକ୍ସାଉଷ୍ଟ ସାଇମନ, ଏଲ.ସି., ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରଖିଥିଲେ:

"ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଧାରା ହେଉଛି ବୁକ୍ତିର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସହମତରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଲିଖିତ ଦାଖଲ, ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଲିଖିତ ଦାଖଲ ପରି, ଏହାର ଭାଷା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କରାଯାଇଛି ତାହାର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ବିବାଦଟି ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଖଣ୍ଡ ଧାରଣ କରିଥିବା ବୁକ୍ତିଟି କେବେ ଆଦୌ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ତେବେ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ସେ କେବେ ବୁକ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତି,

(1) I.L.R. (1948) 2 Cal. 297

(2) L.R. [1942] A.C. 356

ସେ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ସେ କେବେ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି, ଯଦି କଥିତ ତୁଚ୍ଛିତ ଏକ ପକ୍ଷ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ମୂଳରୁ ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ (କାରଣ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏହିପରି ତୁଚ୍ଛିତ କରିବା ବେଆଇନ), ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଖଣ୍ଡ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଅବୈଧ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକ୍ଷମାନେ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ତୁଚ୍ଛିତ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏକ ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଭଙ୍ଗ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମତଭେଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି, କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି କି ଯାହା ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ କରିଛି, ଏହିପରି ମତଭେଦକୁ "ତୁଚ୍ଛିନାମା ଅଧୀନରେ", "ସମ୍ପର୍କରେ" କିମ୍ବା "ସମ୍ବନ୍ଧରେ" ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ମତଭେଦ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଯାହା ଏଗୁଡ଼ିକୁ କିମ୍ବା ଏହିପରି ସମାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ।"

କିନ୍ତୁ ସଂଘ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଭଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ବିବାଦ ଉପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି କି ଯାହା ଜଣେ କିମ୍ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରୁ ମୁକ୍ତ କରିଛି । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଥିରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁଚ୍ଛିତ "ଅଧୀନରେ", "ସମ୍ପର୍କରେ", କିମ୍ବା ଏପରିକି "ବିଷୟରେ" କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ସ୍ଥିତିଦେଶ ପାଇଁ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଅର୍ଥହୀନ ଥିଲା । ଏହା କିଛିଟା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଯେ ଏହି ଆବେଦନ ଉଠାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଜାରି ରହିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରିବାକୁ ଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ଅଣାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ସରକାରୀ କୋଷାଗାରକୁ ବଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ।

ତେଣୁ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ପୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।